

prima instanță – (Judecătoria Centru, mun. Chișinău) Al. Gafton
instanța de apel – (Curtea de Apel Chișinău) L. Popova, E. Efros, A. Gavrilița

ÎNCHEIERE

14 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de avocatul Constantin Lazari în interesele lui Gvozdev Valeriu și Arnaut Andrei,

în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gvozdev Valeriu, Arnaut Andrei împotriva întreprinderii de stat ”Calea Ferată din Moldova” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirii în funcție și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2016 prin care s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 decembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La 24 septembrie 2015 avocatul Lazari Constantin în interesele lui Gvozdev Valeriu, Arnaut Andrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva întreprinderii de stat ”Calea Ferată din Moldova” prin care a solicitat anularea pct. 1 din ordinul nr. 301/H din 13 iulie 2015, emis de întreprinderea de stat ”Calea Ferată din Moldova” cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare unor angajați ai întreprinderii de stat ”Calea Ferată din Moldova”, prin care mecanicul depoului de locomotive Basarabeasca – Valentin Gvozdiiov i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de concediere, pct., 2 din ordinul respectiv, prin care ajutorului mecanicului depoului de locomotive Basarabeasca – Andrei Arnaut i s-a aplicat sancțiunea disciplinară sub formă de concediere, pct. 3 din ordinul respectiv prin care s-a dispus repararea prejudiciului material cauzat prin scurgerea motorinei în cantitate de 1 903 litri, în sumă de 27 631,5 lei, în mod solidar de la Valeriu Gvozdiiov și Andrei Arnaut prin reținerea drepturilor salariale, în cuantumul prevăzut de lege. De asemenea, au solicitat restabilirea în funcția de mecanic a depoului de locomotive Basarabeasca pe Gvozdev Valeriu și în funcția de ajutor de mecanic a depoului de locomotive Basarabeasca pe Arnaut Andrei.

Totodată, au solicitat încasarea de la întreprinderea de stat ”Calea Ferată a Moldovei” în beneficiul lui Gvozdev Valeriu a prejudiciului material cauzat, cu

perceperea salariului ratat pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă din 05 iunie 2015 pînă la data restabilirii în funcție de către instanța de judecată, a cheltuielilor de judecată în mărime de 5000 lei și prejudiciu moral în sumă de 10 000 lei. Încasarea din contul întreprinderii de stat "Calea Ferată a Moldovei" în beneficiul lui Arnaut Andrei prejudiciul material cauzat cu perceperea salariului ratat pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, din 05 iunie 2015 pînă la data restabilirii în funcție de către instanța de judecată, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei și prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată au invocat că, la 13 iulie 2015, întreprinderea de stat "Calea Ferată din Moldova" a emis ordinul nr. 301/H cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare unor angajați ai întreprinderii de stat "Calea Ferată din Moldova" prin care a aplicat sancțiunea disciplinară "concedierea" față de mecanicul depoului de locomotive Basarabeasca – Valerii Gvozdev, conform prevederilor art. 86 alin. (1) lit. k), art. 306 alin. (1) lit. d) din Codul muncii.

La 13 iulie 2015, întreprinderea de stat "Calea Ferată din Moldova" a emis ordinul nr. 301/H cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare unor angajați ai întreprinderii de stat "Calea Ferată din Moldova" prin care a aplicat sancțiunea disciplinară "Concediere" față de ajutorul mecanicului depoului de locomotive Basarabeasca – Andrei Arnaut, conform prevederilor art. 86 alin. (1) lit. k), art. 206 alin. (1) lit. d) Codul muncii.

În motivarea ordinului este indicat că, reclamantii ar fi încălcat prevederile pct. 13 cît și prevederile pct. 272-278 a anexei nr. 1 al ordinului Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Dezvoltării nr. 90 din 12 mai 2005 (Regulele de exploatare tehnică a căii ferate), pct. 2.7, 2.10 și 3.1 al Instrucției T/0033 din 11 martie 1996 și pct. 6 al Instrucției cu privire la completarea foii de parcurs din 17 octombrie 2001, manifestată prin încălcarea flagrantă a disciplinei de muncă, adică atitudine iresponsabilă în procesul de primire – predare a locomotivei, inclusiv și a produselor petroliere, respectării regimului de conducere a trenurilor, acțiunii care au prejudiciat esențial imaginea întreprinderii de stat "Calea Ferată din Moldova", circumstanțe care servesc temei pentru pierderea încrederii angajatorului față de salariat, persoană responsabilă care gestionează bunuri materiale.

Astfel au invocat că, reclamantii nu sunt de acord cu ordinul respectiv, îl consideră ilegal, din considerentul că nu au comis acte prin care ar fi sustras motorină din rezervorul locomotivei TĂ10M nr. 0152"A", or ar fi admis scurgere de motorină ilegală.

Mai mult ca atît, ei relevă că, sistemul SKRPT "Delta SU" instalat la locomotiva RĂ10M nr. 0152 "A" condusă de mecanicul Gvozdev Valeriu și ajutorul mecanicului Arnaut Andrei nu funcționează, fapt ce se demonstrează prin documentele existente de la Depoul de locomotive Basarabeasca, depozițiile martorilor etc..

De asemenea, au menționat că pentru perioada lunilor martie, aprilie, mai 2015 reclamantii a efectuat o economie de motorină în sumă de 146 litri fapt pentru care le-a fost acordate premii.

Suplimentar au menționat că, în ordinul prin care reclamantii au fost concediați este indicat că scurgerea de motorina s-a realizat atunci cînd locomotiva staționa, ceea

ce este combătut de certificatul eliberat de către Șeful stației Giurgilești și foile de parcurs, prin care este confirmat că reclamații în acel moment erau pe rută.

Totodată au invocat, că toate locomotivele erau plombate astfel, se exclude posibilitatea scurgerii ilegale a motorinei.

Prin acțiunile sale, pîrîtul a cauzat reclamațiilor un prejudiciu moral considerabil luînd în considerație perioada de lucru ca angajați în cadrul companiei, caracteristica acestora, și premiile obținute.

Suplimentar, au relevat, că din momentul emiterii ordinului reclamații nu mai activează, fiind privați de salariu (f.d. 3-16, Vol. I).

Prin hotărîrea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 18 decembrie 2015 s-a respins ca nefondată cererea de chemare în judecată depusă de Gvozdev Valeriu și Arnaut Andrei către întreprinderea de stat "Calea Ferată din Moldova" cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție și repararea prejudiciului material și moral (f.d. 106, Vol. II).

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 23 decembrie 2015 Gvozdev Valeriu și Arnaut Andrei au depus cerere de apel asupra acesteia, solicitînd casarea hotărîrii Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 18 decembrie 2012, cu emiterea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă (f.d.121-132, Vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2016 s-a respins cererea de apel declarată de Gvozdev Valeriu și Arnaut Andrei reprezentați de avocatul Lazari Constantin și s-a menținut hotărîrea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 18 decembrie 2015 (f.d. 182, Vol. II).

La 06 iunie 2016 avocatul Lazari Constantin în interesul lui Gvozdev Valeriu și Arnaut Andrei a depus cerere de recurs prin care a solicitat admiterea recursului casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2016 și hotărîrii Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 18 decembrie 2015, cu adoptarea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

În motivarea cererii de recurs au indicat că, atît instanța de apel cît și instanța de fond nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au interpretat în mod eronat legea și erorile comise care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

La emiterea ordinelor de concediere, întreprinderea de stat "Calea Ferată a Moldovei" nu a respectat prevederile art. 208 din Codul muncii și nu a solicitat explicații de recurenți lipsindu-i de dreptul la apărare și dreptul de a prezenta probe întru confirmarea nevinovăției sale.

Mai mult ca atît, au relevat că, Întreprinderea de stat "Calea Ferată a Moldovei" nu a respectat prevederile art. 342 din Codul muncii și pînă la stabilirea necesității reparării prejudiciului material nu a efectuat o anchetă de serviciu.

Suplimentar au indicat că, la stabilirea mărimii prejudiciului material întreprinderea de stat "Calea Ferată din Moldova" a creat o comisie, care nu era formată din specialiști în materie și care la stabilirea prejudiciului nu au cercetat documentele primare. De asemenea, intimatul nu a permis recurenților să i-a cunoștință de toate materialele acumulate în procesul anchetei de serviciu.

Luînd în considerație cele relatate, au reterat că atât instanța de fond cât și instanța de apel au cercetat probe acumulate cu încălcarea legislației în vigoare, fără a le da o apreciere obiectivă. De asemenea instanțele ierarhic inferioare nu și-au motivat soluțiile în ceea ce privește acceptarea unei probe și nu au dat raspuns la toate obiecțiile înaintate.

Un alt aspect important, în opinia recurenților a fost invocat aprecierea de către instanțele ierarhic inferioare a adevărului nr. 17/1690 din 20 martie 2012 emisă de o careva întreprindere de stat din Ucraina, precum că "Delta SU" este aparat care transmite la distanță informația asupra cantității de motorină în rezervoarele locomotivelor, vizitei și că ar fi trecut atestarea metrologică în Ucraina.

Mai apoi instanțele ierarhic inferioare au aplicat prevederile art. 9 alin. (5) și art. 17 din Legea cu privire la standartizare, care prevede că acordul privind promovarea unei politici coordonate în domeniul standardizării, metrologiei și certificării, urmează a fi ratificat de Republica Moldova, motivînd că certificate de atestare metrologică sunt recunoscute și valabile pe teritoriul Republicii Moldova, ceea ce nu este corect.

Astfel, instanța de judecată a evitat să aplice prevederile art. 29 din legea respectivă care prevede expres procedura de recunoaștere a certificatelor metrologice emise de statele străine și care stabilească că pot fi recunoscute numai după trecerea unei proceduri prealabile în Republica Moldova.

În acest sens, în răspunsul Institutului Național de Metrologie este indicat că, întreprinderea de stat "Calea Ferată a Moldovei" nu a solicitat de la Institutul Național de Metrologie o decizie referitoare la recunoașterea și permisiunea activității pe teritoriul Republicii Moldova a sistemului "Delta SU" ca mijloc de măsurare a nivelului motorinei în rezervoarele locomotivelor cât și a consumului de motorină.

Totodată, intimatul nu a prezentat nici o probă prin care să fie confirmat ultimul control profilactic al sistemului "Delta SU" și care sunt rezultatele acestuia.

Suplimentar, au relevat că, instanțele ierarhic inferioare au aplicat eronat prevederile art. 86 alin. (1) lit. k) din Codul muncii, care prevede că pot fi concediați salariații care, gestionînd nemijlocit valori bănești și sau bunuri materiale au săvîrșit acțiuni culpabile ce servesc drept motiv pentru ca angajatorul să își piardă încrederea față de el. Prin urmare, urmează să fie un act în care să fie stabilite care acțiuni sunt culpabile ale angajaților, act care nu a fost întocmit și vinovăția acestora nu a fost dovedită. Mai mult ca atât, intimatul nu a dovedit prin probe pertinente și concludente culpabilitatea acestora.

Subsecvent, au invocat că a fost aplicat eronat și prevederile art. 341 alin. (1) din Codul muncii, care prevede că, mărimea prejudiciului material cauzat angajatorului se determină conform pierderilor reale, calculate în baza datelor de evidență contabilă, care nu a fost respectată de către intimat.

Distinct de cele relatate supra, a menționat că ordinul de concediere a recurenților a fost emis fără ca reprezentanții intimatului să cerceteze documentele contabile primare.

Dacă intimatul ar fi cercetat documentele primare, atunci ar fi constatat că incorect este indicat în ordin, precum că motorina s-a scurs din locomotivă în timpul

staționarii acestora, deoarece potrivit documentelor primare locomotiva în acel moment era în rută (f.d. 195-211, Vol. II).

La 19 august 2016 întreprinderea de stat "Calea Ferată din Moldova" a depus referință prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 11 februarie 2016.

Potrivit scrisorii nr. 19723-4 copia deciziei a fost expediată la 06 iunie 2016, însă la materialele cauzei nu este dovada recepționării acesteia de către părți. Cererea de recurs a fost depusă la 06 iulie 2016, respectiv, recursul se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Analizând modul în care recurentul și-a exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanțele de judecată aplicând corect normele de drept material și de drept procedural.

Subsecvent, în conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica un temei prevăzut de art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanțele ierarhic inferioare de judecată s-au pronunțat în modul corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cu referire la argumentul recurentului privind aplicarea eronată de către instanțele judecătorești inferioare a normelor de drept material, colegiul menționează că în cererea de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă. Colegiul reține că aceste argumentul al recurentului poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de avocatul Constantin Lazari în interesele lui Gvozdev Valeriu și Arnaut Andrei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către avocatul Constantin Lazari în interesele lui Gvozdev Valeriu și Arnaut Andrei se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Svetlana Filincova

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari